

SYLVESTER JÁNOS (*Szinyérváralja, 1504. – Bécs, 1552. máj. 6. előtt*): humanista író, bibliafordító, Erasmus eszméinek követője. Tőle származnak a ma ismert első nyomtatott magyar szövegek. *Grammatica Hungaro-latina* című műve a magyar nyelv első tudományos rendszerezése. Ő írt először magyar nyelven verset antik időmértékes formában.

*A MI KINCSTÜNK – HAZAI NYELVÜNK

(Részlet)

[...] A mi kincstünk – hazai nyelvünk – mind a mai napig véka alá volt rejtve, most azonban, mihelyt rátaláltunk, felfedeztük és a napvilág fényességére hozzuk; ha vele élni nem vonakodunk, rövidesen (ahogy remélem és óhajtom) szűkölködőből a remélnél is jobban felvergődünk. Meg nem foghatom ugyanis, hogy lehet az, hogy számba se veszik a sajátunkat, ha mindjárt kincsek is azok, míg más nemzetekét tetszéssel és kedvezéssel fogadják, ha az jelentéktelen is. Ez bizony valóban méltánytalan volt; ha azt mereven nem háritjuk el, nemcsak a magunk nyelvét hanyagoljuk el és tanulunk idegent, hanem azokat is, amelyekeken minden jó írások napvilágot láttak. [...]

(1539)

Nyelv, sugárzó anyanyelvem, 1970.

AZ MAGYAR NÍPNEK

Próféták által szólt rígen néked az isten,
 Azkit ígért, ímé, vígre megadta fiát.
 Buzgó lélekvel szól most es néked ezáltal,
 Kit hagyja, hogy hallgass, kit hagyja, hogy te kövess.
 Néked azírt ez lűn profétád, doktorod ez lűn.
 Mestered ez most es, melyet az isten ada.
 Ez proféta szavát hallgassd, mert tíged az isten
 Elveszt, és nyomos itt nem lehet a te neved.
 Itt ez írásban szól mostann es néked ezáltal,
 Hütre hiú mind, hogy senki se mentse magát.

Azki zsidóul és görögül, és vígre deákul
Szól vala rígen, szól néked az itt magyarul:
Minden nípnek az ű nyelvín, hogy minden az isten
Törvínynn íljen, minden imádja nevít.
Itt vagyon az rejtek kincs, itt vagyon az kifolyó víz,
Itt vagyon az tudomány, mely örök íletet ad.
Lelki kenyír vagyon itt, melyben mikor íszel, örökké
Ílsz, melly az mennyből szálla, halálra mene.
Azki teremt tíged s megvált, örök íletet ess ad
Ez szent által: nincs több bizodalmad azírt.
Ennek azírt szolgálj mindenkor tiszta szüedvel,
Ennek mindenkor tígy igaz áldozatot.
Tígedet ez hozzá viszen és nem hágy, mikor ígymond:
Bódogok, eljövetek, vesszetek el, gonoszok.

(1541) *Hét évszázad magyar versei I., 1978.*